

Futuristic nostalgia, wystawa międzynarodowa

18.10.-31.10.2023.

www.apkunstart.org

Artyści:

Foto:

Elisabeth Storokha

Daria Hryb

Daria Melnykova

David Hunter

Mariusz Twardowski

Maciej Skaza

Vlad Nikorcuk

Beata Malinowska-Petelenz

Video:

Stefan Venbroek

Sandrine Deumier

Marta Ciołkowska

Minna Antova

Nenad Nedeljkov

Eugenia Grammenou

Sound:

Andrea Montanaro

Domenico DeSimone

Edith Steyer

Produkcja wystawy

Artur Brzeżański

Kuratorki

Anna Petelenz

Małgorzata Petelenz

Otwarcie – 18.10. 2023., 18:30–21. fundacja@apkunstart.org

www.apkunstart.org

Futuristic nostalgia

You know it's not the same as it was śpiewa młody człowiek w szydełkowym kardiganie. Ma rację. Bo już nigdy nie będzie tak samo. Coś się zmienia. Kolejne turbulencje. Nowe poranki, rytmy, idee, na których trzeba się oprzeć.

Zrobisz w sobie miejsce na nowe? Przekopiesz przestrzenie, których już nie ma? Mówimy „stare dobre czasy” nawet jeżeli...wcale nie były takie dobre. Może po prostu byliśmy młodszy, a może sprawy rzeczywiście miały się inaczej. Może z nieba sypał się brokat, a może sypiał na Twoich rękach. Może chcieliśmy odwrócić wzrok. Dawne dni, planszówki, trzepak, guma do żucia, „Cudowne lata” i Teleexpress – dziecięce wspomnienia i światy w które wierzyliśmy. I nagle – znikąd – to już wspomnienia Twoich dzieci. Pluszowe, rumiane, różane. Budynki i domy, które się rozpadły. Miasta, których nie poznajesz. Stare biurko i marzenia, które nie stały się ciałem. Przyszłość malowana snami. Mięśnie nostalgii poprowadzą nas do przodu. Daj rękę. Chodź.

.

media: fotografia, video, sound art

Elisabeth Storokha

Jestem zmęczona. Za oknem widzę domy z wielkiej płyty, depresyjnie. Chcę wrócić do ciepłych wspomnień z dzieciństwa. Pierwszy wyjazd na wieś. Do uczucia, jak wielkie miasto spada z moich ramion. Ta podróż to wszystkie etapy życia. Opuszczenie miasta i poznanie nowego – narodziny. Droga pomiędzy polami aż do żniw – dorastanie. Cmentarz – finalny przystanek. Po kilku minutach spaceru widzę przytulny dom, ukoronowany ciepłymi promykami słońca. Po długiej drodze, docieram do ulubionego miejsca nad rzeką. Pod gałęziami starego drzewa wreszcie znajduję spokój. W ciszy. Pozbywam się zbędnych myśli. Spotkanie, woda, krowa? Jak ona, mam korzenie w przeszłości, ale żyję tu i teraz. Nasze serca tęsknią do prostoty, zgubione w odmětach rewolucyjnych progresów technologicznych.

Dariia Hryb

Anemoia

"Anemoia" to tęsknota za czasem, którego się nie doświadczyło. Patrzymy na stare zdjęcia, obrazy w museum, czytamy powieści historyczne – próbujemy podróżować w czasie. Wyobrażamy sobie życie w zupełnie innych okolicznościach, romantyzujemy, choć nie potrafimy poczuć. Białoczarne zdjęcia ubiegłego stulecia, barokowe I renesansowe zamki, domowe przedmioty. To zdjęcie zrobiłam w 2022 roku w Dreźnie niemal 50-letnią Praktyką. Te dziwne efekty, ziarnistość, przenoszą mnie w tamte odległe czasy. Budują połączenia w głowie z dawnym właścicielem aparatu. Zadaję pytania: jak wyglądał, jak często robił zdjęcia, jakie były te fotografie? Spaceruję z nim w tym wyobrażonym świecie.

www.apkunstart.org

Daria Melnykova

Childhood

Gdy dorosłam, wróciłam do mojego rodzinnego miasteczka – Berdiańska. Zobaczyłam zniszczone place zabaw z dzieciństwa. Narysowałam więc moje wspomnienia na dzisiejszych zdjęciach. Nie wrócę do tamtych miejsc już inaczej, bo czas przecież minął, a moje Berdiansko jest pod rosyjską okupacją. Cała moja rodzina uciekła. Nie mam do kogo wracać.

I dlatego – to miejsce – choć moje, jest już dla mnie niedostępne.

David Hunter

Untitled; (Chapters #7)

Ulotne połączenie czasu i miejsca. Stare zdjęcia, płyty, przeglądarki. Fragmentaryczne podpisy, które służą jako załączki opowieści. Tu zaczyna się przestrzeń dla widza. Patrzysz na zdjęcie, masz swoje doświadczenie, oczekiwania i historie – dokończ opowieść. Wskazówki są różne. Jaka to będzie opowieść? Czy będzie pełna niebezpiecznych spotkań czy ciepłych uścisków? Bo przecież mogą być różne. Nie wycofuj się. Popatrz, przeczytaj...opowiadaj dalej.

www.apkunstart.org

Mariusz Twardowski

Destruction Time

Tęsknota za prawdziwą, dziką naturą. Obok kierowca prowadzi ciężarówkę. Wiezie sprzęt do odwiertów ropy. To jego codzienna praca. Wszystko wokół już tętni ciężkim sprzętem, hangarami, maszynami i zniszczeniem. Wody otoczone odwiertami naftowymi i gazowymi. Dewastacji nie da się uniknąć. Alaska oddaje ludziom swoje dobra: lasy, jeziora, piękno i ciszę. W zamian dostaje jedynie zniszczenie.

www.apkunstart.org

Maciej Skaza

Istnienie nieistniejącego, 2012

„Nostalgia to wyparcie” mówi jeden z bohaterów filmu „O północy w Paryżu”. A jednak owa nostalgia, nawet jeśli charakteryzuje „ludzi niepotrafiących dostosować się do obecnych czasów” (znów ów niezbyt sympatyczny Paul Bates, grany przez Michaela Sheena), to stanowi ona siłę napędową dla fabuły całego filmu. Tęsknota za przeszłością popycha przynajmniej dwoje z bohaterów tej opowieści do podążania dalej, pozwala im spojrzeć z nadzieją w przyszłość wspierając się na wyobrażeniach przeszłości. To jednak fikcja, mistrzowska opowieść Woody’ego Allena, która staje się prawdą na tyle, na ile w nią uwierzymy. Czy jednak w realnym świecie możemy mówić o nostalgii w odniesieniu do przyszłości? Czy można tęsknić za czymś, co jeszcze nie nadeszło? Obraz tokijskiego Nakagin Capsule Tower (proj. Kisho Kurokawa, 1972) budzić może tego typu odczucia. Z jednej strony stanowi ikonę metabolizmu, zmaterializowaną w betonie i stali, niemalże zapomnianą dziś ideę z nieodległej przeszłości stanowiącą w założeniu rozwiązanie dla przyszłości, która również przeminęła. Teoretycznie odnosi się do wizji przyszłości, a równocześnie wzbudzać może niesmak na myśl o niezrealizowanych a nawet błędnych ideach, które na zdjęciu ujawniają się śladami rdzawych zacieków i miejscami wypłowiałego koloru. Nawet jeśli najdzie odbiorcę myśl by pojechać do Tokio i zobaczyć ten obiekt (nie tylko jego reprezentację), to dramatyzmu tej opowieści doda informacja, iż budynek został rozebrany w 2022 roku. Wymyślona w przeszłości przyszłość w aktualnej teraźniejszości jest obrazem przeszłości, który widzimy teraz, lecz nie realnie, wyłącznie poprzez fotograficzną interpretację.

fot. M. Skaza

www.apkunstart.org

Vlad Nikorcuk

In the moment

Wracam... Przechadzam się ulicami, których miałem już nie oglądać. Nie prowadzę. Chodzę. Znów i znów. Doceniam te momenty, szukam detali, wypełniam kolorami, myślą i nostalgia. Ruiny, a w nich życie, wszystko razem splata się na tych samych ulicach. Ten etap jest być może jeszcze trudniejszy, teraz – gdy życie chce tu wrócić. Dziwnie jest nie spać w nocy z powodu zmęczenia i wybuchów, a nad ranem ruszać w codzienność. Ale tak jest i nic z tym nie zrobię. Może nostalgia zabierze mnie w miejsce i do ludzi, do których tęsknię stąd najmocniej.

www.apkunstart.org

Beata Malinowska-Petelenz

Miraże

Idź w stronę światła. Albo poczekaj, światło przyjdzie do Ciebie. To miraże dziecięcych wspomnień czy rzeczywistość? Sieć drobnych liści to kurtyna czy przysłona? Dogonisz szczęście czy właśnie Ci umyka? Stary płot, chałupka, która nie powinna już stać. Pies. Dziecko. Dom. Czarno-białe zapamiętanie nadkolorowych dni.

www.apkunstart.org

Stefan Venbroek

Chromatic disturbance

Obrazy, które ożywiam, często wywodzą się ze starych wspomnień. Wspomnienia te przybierają różne formy, począwszy od starych fotografii (rodzinnych), a skończywszy na głęboko zakorzenionych myślach i przekonaniach. Paleta kolorów ma swoje korzenie w odcieniach, które pamiętam z dzieciństwa. Te odcienie, pod wpływem zabawek i gier wideo, napędzały moją wyobraźnię. Zbieżność nostalgii i melancholii połączone z fascynacją futuryzmem to mieszanka niezwykła, która towarzyszy mojej pracy każdego dnia.

www.apkunstart.org

Sandrine Deumier

From the place when lights go out

Animacja cyfrowa, która proponuje zanurzenie się w światy, które nie są ani prawdziwe ani sztuczne. To światy pośrednie. Wykreowane u zbiegu tego, co istnieje, z płaszczyznami czasu, który ma swoją chropotwość, geologię i opowieść.

www.apkunstart.org

Marta Ciołkowska

Bottlefield

Przez wiele lat człowiek używał broni do „neutralizacji” innych ludzi. Wydaje się jednak, że w ostatnich latach, wynalazek, zrodzony do ułatwienia człowiekowi codziennego życia, stał się o wiele potężniejszą bronią niż bomby i karabiny. Bezpośrednio dosięga całej ludzkości, poprzez jego stale niewłaściwe użycie – PLASTIK. W filmie „BOTTLEFIELD” znajdujemy się pod wodą, jakbyśmy nurkowali, patrząc w niebo, gdy nagle dostrzegamy spadające na nas nakrętki od butelek, które spoczywają na powierzchni wody. Scena wypełnia się plastikowymi nakrętkami, które coraz bardziej ograniczają widok i redukują przebijające się przez nie ostatnie promienie słońca. Styszemy hałas uderzających o siebie dziesiątek kapsli. Znajdujemy się w klaustrofobicznej przestrzeni, z której nie ma ucieczki. Silny huk, ostateczne uderzenie, które sprawia, że imponująca plastyczna masa z impetem przesuwa się w kierunku dna. Zaraz po tym w scenie widać rękę, która jest naszą ostatnią nadzieją na przetrwanie tego ataku, dając szansę na wyjście na powierzchnię. Dzięki filmowi „BOTTLEFIELD” nasuwają się ważne pytania, na które człowiek bezwzględnie musi odpowiedzieć i znaleźć słuszne rozwiązania, aby uniknąć ostatecznego wyginięcia pod stertą plastiku.

Minna Antova

SKIN touching

Skóra to świat. Z zewnątrz i wewnątrz. Animowane rysunki zniszczonych dziecięcych zabawek, zbliżenia ludzkiej skóry, nadruki humanopodobne i muzyka – to wszystko tworzy warstwy palimpsestu. Pulsują, przekraczają granice ludzkiego organizmu, krążą w wielu wymiarach. Kolory, dotyki, komunikacje i oddechy. Delikatność i siła, skóra pamięta i zapomina, łączy mimo zranień. Bywa zraniona, dekorowana, kolonizowana. Skóra to metafora różnorodności. Światy z wewnątrz i zewnątrz – choć jeden, pozostają dla siebie niewidzialne, obce. Mogą się jedynie słyszeć.

www.apkunstart.org

Nenad Nedeljkov

Night for a lost one

Audiowizualna podróż za ptakiem. Aż do końca. Jakiego? Nie wypatruj definicji, nie wypatruj znaczeń. Leć.

Video dyptyk.

www.apkunstart.org

Eugenia Grammenou

The bright and dark side of exceptions, videoperformance

Donna Haraway napisała: Technologia komunikacyjna i biotechnologia będą kluczem do odbudowy naszych ciał. Te narzędzia ucieleśniają i wzmacniają nowe relacje społeczne dla kobiet na całym świecie". W performansie widzimy ciało „wrzucone” w miasto. Ciało jako metaobiekt stara się wstuchiwać w tkankę miejską. Jest jednostką miary człowieczeństwa w czasach gdy to środowiska cyfrowe zaczynają dominować. Cyfrowe światy coraz mocniej domagają się istnienia. A ciało wstuchuje się w puls miasta i przestrzeni – w innym rytmie, w przestrzeni równoległej, czasie postczłowieczeństwa.

Andrea Montanaro

Desolation

Utwór zbudowany poprzez połączenie dźwięków otoczenia z wytworzonymi elektronicznie – podwójność świata dźwiękowego ma odzwierciedlać dualność ludzkiej duszy. Zadajemy sobie pytania, zaglądamy w głąb siebie. Dźwięki natury to warstwa gdy myślimy o tym, co zmienić we własnej codzienności, czasem marząc o tym, by po prostu przewinąć taśmę z filmem własnego życia. Tak, by raz jeszcze przeżyć to co ważne. Dźwięki syntetyczne: to sfera przyszłości, to ból, który trzeba przeżyć, by zmienić przyszłość i naprawdę utożycić ją według własnej myśli.

Domenico DeSimone

Peace wind

Wiatr nie ma granic, nie można go zatrzymać.

Utwór oparty na brzmieniu wiatru. Tego samego, który dotykał mojej twarzy w dzieciństwie, gdy moja dusza była niewinna i nie wiedziała jeszcze nic. Zaufałem wiatrowi, by mówił muzyką bardziej, niż śpiewał o pokoju. Język celowo ma być niezrozumiały i niedźwięczny jednocześnie. Wiatr tworzy pokój, pokój tworzy świat. Wiatru nie można zatrzymać.

Edith Steyer

Brds 'n Bubbles

Brds 'n Bubbles było jednym z utworów, które przygotowałam na Sound Walk Berlin, zainicjowany przez „Initiative Neue Musik, Berlin”. Zainspirował mnie wodospad w środku miasta i chciałam stworzyć kompozycję, która zawierałaby te dźwięki. A nawet więcej – wymieszałaby głosy natury, ptaków i rytmu miasta.

*Edith Steyer jest klawirzystką, saksofonistką i kompozytorką. W październiku 2023 była na tygodniowej rezydencji artystycznej w Momentum Gallery. W trakcie rezydencji zagrała m.in. w Subterrii (performans z Franciszkiem Araszkiewiczem) i Bazie.

Momentum Gallery by AP KunstArt Fund

Ul. Chopina 17/3, Kraków

